

[Valdemar Thomsen.]

derfor kun i Haab om, at det allernaadigst maa blive taget med i Overvejelserne i Inderkredsen, naar de Forhandlinger, som Statsministeren bebudede i Radioen i Aftes, om føje Tid igen paabegyndes bag de nedrullede Gardiner. Men selv om Anvendelsen af en saadan Fremgangsmaade altsaa set fra Rigsdagens og fra Vælgernes Side nærmest er en Skandale, ja, saa skal vi vel foreløbig indrette os efter de Vilkaar, der bydes.

Jeg vil derfor sige, at noget af det mest bemærkelsesværdige i Situationen med Hensyn til denne Lovgivning er, at det endnu ikke synes at være gaaet op for Regeringen og Flertalspartierne, at Landbruget, siden vi sidst drøftede Spørgsmaalet, har givet sin Mening til Kende paa en saadan Maade, at det herefter bliver nødvendigt for Lovgivningsmagten at tage Skeen i en anden Haand. Den Mentalitetsændring, der er konstateret gennem den overvældende Tilslutning til Bemyndigelsen til Mejeriernes og Slagteriernes ledende Mænd, er et klart Vidnesbyrd om, at selv om danske Husmænd og Gaardmænd er taalmodige — og det er de —, synes Grænsen for denne Taalmodighed nu at være naaet. Det, der her er sket, vil gaa over i Historien som en Begivenhed af Rang, idet det kun kan opfattes som intet mindre end en Bonderejsning i moderne Form. Om saa de Mænd, der har faaet denne udstrakte Bemyndigelse, er Opgaven voksen, vil den nærmeste Fremtid vise. Men uden Hensyn til, om det er Tilfældet eller ej, lader denne Selvhjælpstilstand, som er kommet til Udtryk, sig ikke kue, og det tror jeg dog burde være taget i Betragtning allerede nu. I alt Fald vil det være en Misforstaaelse at gaa ud fra, at det kun er en øjeblikkelig Stemning, der lader sig bortvejr af en Smule Modstand. En Sindstilstand som denne er skabt af mange Aars Uret mod Landbruget, og den vil vare, indtil de rimelige Krav om økonomisk Ligeret er imødekommet.

Saadan ligger Landet, og derfor kan man lige saa godt først som sidst gaa til Sagen ved at imødekomme de Krav, der er rejst, iværksætte saadanne Foranstaltninger, at der ved Landbrug kan tjenes en Løn, der, naar man tager Hensyn til Evner, Energi og Uddannelse, ikke er ringere end det, der tjenes ved andet Arbejde. For mig at se er det det eneste hæderlige Grundlag, Landbruget kan forhandle paa, og jeg kan derfor med min bedste Vilje ikke forstaa, at der, som Tilfældet synes at være — saa meget er der i hvert Fald sivet ud —, skal lægges saa afgørende Vægt paa, om Land-

brugets Tab ved en bestemt Foranstaltning har været nogle Millioner Kroner flere eller færre. Hvis Fortjenesten ved at drive Landbrug i Maanederne og Aarene forud for Krigstilstandens Indtræden havde været tilfredsstillende, var Sagen en ganske anden. Saa var det hele, som man nu synes at ville gøre det til, kun et simpelt Regnestykke. Landbrugets Forrentningsprocent gennem de mange Aar siger os imidlertid, at Indtjeningsmulighederne har været yderst slette, og Formueforskydningerne, der har fundet Sted fra Land til By, viser det samme.

Det kan da vel ikke være Meningen, at den Omstændighed, at Landbruget i en Aarrække økonomisk set er blevet forfordelt, automatisk skal medføre, at Landbruget fremdeles skal affinde sig med de Kaar, som ikke har noget med Ret og Rimelighed at gøre. En Spekulation i den Retning vil — det bør den højtærede Statsminister og hans hemmelige Raad gøre sig klart, forinden Forhandlingerne igen paabegyndes — være dømt til at mislykkes, og alene derfor har det ikke saa forfærdelig stor Interesse, om Tabene ved den ændrede Valutapolitik er nogle Millioner større eller mindre. Hvis nemlig denne Konto for Tab skulde føres å jour — og hvorfor skulde den for Resten ikke det? —, vil det vise sig, at Landbruget hos den øvrige Del af Befolkningen har et Tilgodehavende paa mindst 2 000 Mill. Kr., og dette Tab er der vel ikke i Øjeblikket Haab om at faa reguleret.

Nej, det, Interessen ude blandt de menige Landmænd samler sig om, er, om Landbruget fortsat skal have offentlig Understøttelse, eller om det skal have en anstændig Pris for sin indtjente Valuta. Spørgsmaalet er, om Kravene, der er rejst paa Mejeriernes og Slagteriernes Landsmøde vedrørende økonomisk Ligeret for Landbruget, vil blive imødekommet af Regering og Rigsdag. Det er det, der spørges om. Det er, som bekendt, disse to Organisationer, Mejerierne og Slagteriernes, der har faaet Bemyndigelse til eventuelt at handle paa det store Flertal af Landmænds Vegne, og derfor benytter jeg Lejligheden til at opfordre Regeringen til i sin Egenkab af Landbrugets Lønbestemmer at orientere sig vedrørende disse, vi kan godt sige kompetente Forsamlingers Syn paa Tingene, forinden den endelige Ordning træffes.

Jeg gaar ud fra som givet, at Regeringen paa Forhaand vil anerkende disse Organisationers Forhandlingsret. Og med den Udvikling, der har fundet Sted, og